

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/82419,Konferencja-naukowa-Administracja-panstwowa-sluzby-specjalne-i-sily-zbrojne-II-R.html>
28.02.2026, 19:41

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „Administracja państwowa, służby specjalne i siły zbrojne II RP wobec ugrupowań i środowisk komunistycznych 1918-1939” – Warszawa, 21 listopada 2019

21.11.2019

Biuro Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza na konferencję naukową „Administracja państwowa, służby specjalne i siły zbrojne II RP wobec ugrupowań i środowisk komunistycznych 1918-1939”, która odbędzie się 21 listopada 2019 r. w Centrum Edukacyjnym im. Janusza Kurtyki, przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie.

Głównym celem konferencji jest ukazanie stosunku instytucji państwa polskiego do zagrożenia komunistycznego, które na gruncie krajowym reprezentowała Komunistyczna Partia Robotnicza Polski/Komunistyczna Partia Polski, funkcjonujące w jej ramach Komunistyczna Partia Zachodniej Ukrainy i Komunistyczna Partia Zachodniej Białorusi oraz inne prokomunistyczne organizacje młodzieżowe, społeczne, zawodowe i polityczne.

W kręgu tematycznym konferencji znajdą się także bezpośrednie wpływy Kominternu i jego kurierów, sprawy uszczelnienia granicy państwowej, cenzury, czy też propagandy komunistycznej oddziałującej na środowiska inteligencji.

Konferencja jest organizowana w ramach seminarium badawczego Biura Badań Historycznych IPN pt. „Komuniści w II Rzeczypospolitej” i w związku z obchodzoną w tym roku 100. rocznicę powołania Policji Państwowej.

PROGRAM

11.00 – Otwarcie konferencji, przywitanie gości

- 11.20 – dr hab. Jacek Romanek (IPN Lublin), *Komuniści w II RP – realne zagrożenie czy margines sceny politycznej*
- 11.40 – dr hab. Piotr Cichoracki (Uniwersytet Wrocławski) *Likwidacje legalnych organizacji kryptokomunistycznych w II RP w I poł. lat 30. XX w. Okoliczności, przebieg, konsekwencje*
- 12.00 – nadkom. Krzysztof Musielak (Komenda Główna Policji), *Policja Państwowa a ochrona granicy wschodniej II Rzeczypospolitej przed komunistycznymi grupami dywersyjnymi w latach 1923-1924*
- 12.20 – mjr dr Artur Ochał (Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie), *Komunistyczni dywersanci i agitatorzy w strefie działania Korpusu Ochrony Pogranicza (1924-1939)*
- 12.40 – dr Oleh Razyhrayev (Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku), *Administracja państwowa oraz organa policyjne wobec ruchu komunistycznego na Wołyniu w latach 1919-1939*
- 13.00 – dr hab. Mirosław Szumiło (IPN), *Proces komunistów w Łucku – rzeczywistość i propaganda*

- 13.20 - dr Ryszard Oleszkowicz (Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku), *Działalność SRI DOK IX w Brześciu nad Bugiem wobec organizacji komunistycznych (1924-1939)*

13.40 - dyskusja i przerwa

- 15.30 - dr Daniel Czerwiński (IPN Gdańsk), *Działalność organów państwowych wobec komunistów w województwie pomorskim w dwudziestoleciu międzywojennym*
- 15. 50 - Jarosław Wasilewski (IPN Białystok), *Metody walki Policji Państwowej z ruchem komunistycznym na Białostocczyźnie w latach 30. XX w.*
- 16.10 - dr hab. Mariusz Krzysztofiński (IPN Rzeszów), *Casus Jana Wiśniewskiego vel Prostaka. Glosa do historii KPP na terenie Zagłębia Dąbrowskiego*
- 16.30 - dr hab. Grzegorz Zackiewicz (Uniwersytet w Białymstoku), *Administracja państwowa wobec działalności komunistycznej i anarchistycznej w obrębie Robotniczego Instytutu Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego*
- 16.50 - dr Artur Kuprianis (IPN Łódź), *Stan ostrego pogotowia - łódzki garnizon wojskowy wobec demonstracji pierwszomajowych w II Rzeczypospolitej*
- 17.10 - dr Dominik Smyrgała (Akademia Sztuki Wojennej), *Dogrywka za Oceanem - Oddział II Sztabu Naczelnego Wodza i zagrożenie komunistyczne w świetle kartoteki Samodzielnej Placówki Wywiadowczej „Estezet”*

17.30 - dyskusja i podsumowanie obrad

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

zaprasza na konferencję naukową
21 listopada 2019 r.

Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne
im. Janusza Kurtyki
ul. Marszałkowska 21/25,
Warszawa

ADMINISTRACJA PAŃSTWOWA, SŁUŻBY SPECJALNE I SIŁY ZBROJNE II RP WOBEĆ UGRUPOWAŃ I ŚRODOWISK KOMUNISTYCZNYCH 1918-1939

Konferencja zorganizowana w 100. rocznicę powołania Policji Państwowej
w ramach seminarium badawczego „Komuniści w II Rzeczypospolitej”

PROGRAM KONFERENCJI 21 listopada 2019 r.

11.00 Otwarcie konferencji,
przywitanie gości	12.40 dr Oleh Razyhrayev
(Wschodnioeuropejski
Uniwersytet Narodowy
im. Łesi Ukrainki w Łucku)
<i>Administracja państwowa oraz organa
policyjne wobec ruchu komunistycznego
na Wołyniu w latach 1919-1939</i>	16.10 dr hab. Mariusz Krzysztofiński
(IPN Rzeszów)
<i>Casus Jana Wiśniewskiego
vel Prostaka. Głos do historii KPP
na terenie Zagłębia Dąbrowskiego</i>
11.20 dr hab. Jacek Romanek (IPN Lublin)
<i>Komuniści w II RP - realne zagrożenie
czy margines sceny politycznej</i>	13.00 dr hab. Mirosław Szumiło (IPN)
<i>Proces komunistów w Łucku -
rzeczywistość i propaganda</i>	16.30 dr hab. Grzegorz Zackiewicz
(Uniwersytet w Białymstoku)
<i>Administracja państwowa wobec
działalności komunistycznej i anarchi-
stycznej w obrębie Robotniczego
Instytutu Oświaty i Kultury
im. Stefana Żeromskiego</i>
11.40 dr hab. Piotr Cichoracki
(Uniwersytet Wrocławski)
<i>Likwidacje legalnych organizacji
kryptokomunistycznych w II RP
w I poł. lat 30. XX w. Okoliczności,
przebieg, konsekwencje</i>	13.20 dr Ryszard Oleszkowicz
(Uczelnia Państwowa
im. Jana Grodka w Sanoku)
<i>Działalność SRI DOK IX w Brześciu
nad Bugiem wobec organizacji
komunistycznych (1924-1939)</i>	16.50 dr Artur Kuprianis (IPN Łódź)
<i>Stan ostrego pogotowia - łódzki
garnizon wojskowy wobec demonstracji
pierwszomajowych w II Rzeczypospolitej</i>
12.00 nadkom. Krzysztof Musielak
(Komenda Główna Policji)
<i>Policja Państwowa a ochrona granicy
wschodniej II Rzeczypospolitej
przed komunistycznymi grupami
dywersyjnymi w latach 1923-1924</i>	13.40 dyskusja i przerwa	17.10 dr Dominik Smyrgała
(Akademia Sztuki Wojennej)
<i>Dogrzywa za Oceanem -
Oddział II Sztabu Naczelnego Wodza
i zagrożenie komunistyczne
w świetle kartoteki Samodzielnej
Placówki Wywiadowczej „Estezet”</i>
12.20 mjr dr Artur Ochał
(Archiwum Straży
Granicznej w Szczecinie)
<i>Komunistyczni dywersanci i agitatorzy
w strefie działania Korpusu Ochrony
Pogranicza (1924-1939)</i>	15.30 dr Daniel Czerwiński (IPN Gdańsk)
<i>Działalność organów państwowych
wobec komunistów w województwie
pomorskim w dwudziestolecie
międzywojennym</i>	17.30 dyskusja i podsumowanie obrad
	15.50 Jarosław Wasilewski (IPN Białystok)
<i>Metody walki Policji Państwowej
z ruchem komunistycznym na Białostoc-
czyźnie w latach 30. XX w.</i>	

Pliki do pobrania

[Zaproszenie z programem konferencji \(pdf, 413.84 KB\)](#)
[Plakat \(pdf, 494.94 KB\)](#)